

Nr. 1788/02.04.2015

Raportul privind desfășurarea Exercițiului național de simulare tactică pentru boala bluetongue Tîrgoviște, jud. Dâmbovița, 26-27 martie 2015

În perioada 26-27 martie 2015, s-a desfășurat la Tîrgoviște, în jud. Dâmbovița, Exercițiul național de simulare tactică pentru boala bluetongue. La exercițiu au participat șefii de serviciu pentru sănătatea animală, ori responsabilii bluetongue de la nivelul direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene (DSVSA), membrii Grupului Național de Experți pentru boala bluetongue, reprezentanți ai Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) și ai Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală (IDSA). De asemenea, la exercițiu au participat observatori din Republica Moldova.

Întâlnirea a fost organizată de ANSVSA, în colaborare cu Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Dâmbovița care a asigurat logistica manifestării. Despre desfășurarea exercițiului a fost înștiințată și Organizația Mondială pentru Sănătate Animală (OIE) care a distribuit un anunț tuturor statelor membre OIE, la nivel mondial.

Exercițiul s-a desfășurat pe parcursul a două zile: în prima zi au fost organizate prelegerile teoretice pe teme referitoare la etiologia, patogeneza și mijloacele de control ale bolii, precum și la mișcarea animalelor din speciile susceptibile, în condițiile legislației comunitare. Lectorii exercițiului au aparținut ANSVSA, IDSA și Facultății de Medicină Veterinară din București.

Ziua a doua a fost dedicată exercițiilor tactice și discuțiilor libere pe teme referitoare la legislația bluetongue și la problemele întâlnite în anul 2014 în activitatea de gestionare a focarelor de bluetongue.

Tematica exercițiului a fost alcătuită la nivelul ANSVSA, ținându-se cont de necesarul de instruire teoretică și practică a personalului, în ceea ce privește legislația europeană în vigoare și cele mai recente aspecte referitoare la etiologia și patogeneza bolii și la biologia vectorilor care transmit boala. Exercițiile au reprezentat cazuri practice, relevante de sistemul TRACES și de documentele recente referitoare la exportul de rumegătoare în țări terțe. Materialele prezentate au fost înmânate participanților pe compact-discuri oferite de DSVSA Dâmbovița.

Au fost purtate discuții lămuritoare între participanți și lectori, atât în timpul prelegerilor teoretice, cât și în timpul prezentărilor rezultatelor obținute la exercițiile tactice.

Participanții au avut ocazia evaluării finale a exercițiului de simulare, prin formularele de evaluare care le-au fost puse la dispoziție. Din evaluările făcute de participanți organizării, desfășurării și calității exercițiului, nota finală acordată pe o scală de la 1, la 10, de către cei care au răspuns chestionarului a fost 9,30.

Referitor la sugestiile exprimate de participanți privind tematica și frecvența exercițiilor viitoare, acestea au fost, după cum urmează:

- la exercițiile următoare ar trebui să participe și decidenți din cadrul ANSVSA, pentru a putea lămuri aspecte de management al bolii care țin de decizie, în ceea ce privește formularea politicilor de combatere a bolii și de compensare a animalelor ucise sau moarte;
- pe agenda exercițiilor viitoare să fie cuprinse și aspecte ce țin de rezultatele controalelor efectuate în teritoriu de compartimentele abilitate ale ANSVSA, în ceea ce privește implementarea măsurilor de control în teritoriu, atunci când boala a evoluat în episoade anterioare;
- organizarea mai multor exerciții de simulare pe an (trimestrial/semestrial) și pe o perioadă de minimum trei zile lucrătoare, exerciții în care să se pună accentul pe practicabilitate și munca în teren;
- să fie alocat mai mult timp discuțiilor interactive între participanții la exercițiu;
- să fie programate și exerciții la nivel regional (4-5 regiuni) la care participarea din partea județelor arondate să fie mai amplă; membrii Grupului Național de Experți să fie și ei lectori;
- organizarea unui exercițiu în care să se exerseze elemente legate de notificarea, declararea și investigația epidemiologică pentru toate bolile majore.

Concluziile generale în urma desfășurării exercițiului

- a. Considerăm că exercițiul de simulare și-a îndeplinit obiectivele fixate, acelea de a forma participanților un nivel de cunoștințe corespunzător în ceea ce privește recunoașterea bolii, a modului de intervenție la suspiciunea și la confirmarea unui focar de bluetongue și a mișcării animalelor conform legislației europene din specii susceptibile în condițiile restricțiilor impuse României datorită bolii bluetongue.
- b. Discuțiile libere purtate cu participanții au scos în prim plan probleme întâlnite în managementul focarelor de boli majore, în sensul lipsei cronice de personal instalate la nivelul DSVSA, odată cu modificarea organigramei acestora în anul 2014, când medicii veterinari oficiali au fost transferați în alte structuri, iar activitățile legate de activitățile de control al bolilor și de monitorizare a programelor de eradicare au rămas neacoperite. Această situație trebuie remediată imediat, în caz contrar toată activitatea de control al bolilor putând fi compromisă pe termen lung.
- c. Considerând importanța deosebită în pregătirea personalului în caz de criză generată de confirmarea unor focare de boli majore, exercițiile de simulare naționale trebuie organizate cu o frecvență mai mare și trebuie sprijinită prin alocarea de fonduri speciale în bugetul anual al ANSVSA.

- d. Deși este dificil să canalizezi atenția autorităților în timp de liniște epidemiologică, abordarea viitoare în controlul bolilor trebuie să fie proactivă, de aceea ANSVSA și partenerii operaționali în controlul bolilor trebuie să anticipeze crizele și să se pregătească în conștiință pentru a putea face față provocărilor. Acest lucru înseamnă instruire repetată ale personalului ce lucrează în controlul bolilor, planuri de contingență și manuale operaționale coerente, testate prin exerciții de simulare de diverse tipuri (în timp real, în sală, instruire, testare doar a anumitor proceduri operaționale, etc) care să aibă, în plus, și rolul de a facilita schimbul de experiență printre participanți. În acest sens, crearea la nivelul ANSVSA a unui departament care să se ocupe de aceste aspecte este mai mult decât necesară, având în vedere și orientarea actuală a UE în noua lege privind sănătatea animală în care abordarea în ceea ce privește bolile majore la animale este pro-activă, insistându-se pe importanța prevenirii și a intervenției rapide la cea mai mică suspiciune de boală.
- e. O problemă foarte serioasă și care trebuie rezolvată la nivel guvernamental este restabilirea „Lanțului de Comandă” în controlul bolilor, a cărui bază legislativă de înființare a devenit caducă, odată cu intrarea în vigoare a OUG nr. 1/2014. Conform acesteia, Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU) care era structura la nivelul căreia se întrunea Centrul Național de Combatere a Bolilor (CNCB) a fost desființat, el fiind scindat în două noi comitete: „Comitetul național pentru intemperii și calamități” și „Comitetul național pentru situații speciale de urgență”, aflate sub conducere diferite. Astfel, Legea 1/2008 care statuta CNCB în cadrul CNSU a devenit caducă, iar CNCB nu mai are cadrul legal de întrunire în cazul evoluției unor boli majore în România, element de natură să pună în pericol economia națională și sănătatea consumatorilor și a animalelor. De asemenea, planurile de contingență pentru bolile majore ale României nu pot fi re-actualizate, din cauza imposibilității stabilirii Lanțului de Comandă, iar administrația care trebuie să gestioneze intervenția în controlul bolilor majore nu se poate orienta corect în ceea ce privește atribuțiile.
- f. Având în vedere recrudescența cazurilor și a focarelor de influență aviară înalt patogenă din ultimul an, și în calitate de organizatoare a exercițiilor de simulare pentru bolile majore ale animalelor care s-au desfășurat în România începând cu anul 2009, consider că este imperioasă organizarea unui exercițiu de simulare pentru bolile majore ale păsărilor (HPAI, Boala de Newcastle), cât mai curând, într-o zonă cu o încărcătură mare de exploatații comerciale cu păsări, pentru a reînprospăta administrației veterinare intervenția în acest gen de focare. Menționez că ultimul exercițiu de acest gen a avut loc în România în anul 2005, înainte de aderarea la Uniunea Europeană.

Raportul exercițiului va fi postat și pe pagina de web cu adresa: <http://www.ansvsa.ro/?pag=861>. Propunem ca raportul acestui exercițiu de simulare să fie prezentat, spre informare, la una din întrunirile periodice ale CNSU.

Raportor: dr. Maria MIHĂIȚĂ, Organizatorul și Coordonatorul exercițiului